

HET JAAR UIT De mooiste boeken van 2016

Marloes Morshuis. (2016). *Borealis*. Rotterdam: Lemniscaat. Isbn 978 90 477 0866 7, € 14,95, 268 blz.

Annabel Pitcher. (2016). *Zwijgen is goudvis*. Amsterdam: Luitingh-Sijthoff. Isbn 978 90 245 7049 2, € 18,99, 368 blz.

Matthew Quick. (2016). *Boy21*. Rotterdam: Lemniscaat. Isbn 978 90 477 0700 4, € 18,95, 199 blz.

Rebecca Stead. (2016). *Wie je morgen bent*. Amsterdam: Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij. Isbn 978 90 451 1950 2, € 16,99, 311 blz.

Alle lof en felicitaties voor onze Anna Woltz, die begin oktober de Gouden Griffel in ontvangst mocht nemen voor *Gips* (Querido), het aandoenlijke, meesterlijk geschreven verhaal over het tienermeisje Fitz – vorig jaar verschenen. De nog jonge Woltz (34) is een veelgelezen schrijfster en ook buiten onze landsgrenzen bestaat er inmiddels volkomen terecht veel belangstelling voor haar schrijftalent. Mel Wallis de Vries nam dit voorjaar weinig verrassend de Prijs van de Jonge Jury in ontvangst voor *Shock* (De Fontein, 2014). En Carry van Sleet liet in het najaar weer eens van zich horen met een gloednieuw

verhaal voor 12+ (*Verdacht*).

Het beste op het gebied van jeugdliteratuur komt dit jaar desalniettemin van buiten onze landsgrenzen. De twee mooiste boeken van 2016 werden geschreven door de Amerikaanse Rebecca Stead en de Britse Annabel Pitcher. *Wie je morgen bent* (Querido) en *Zwijgen is goudvis* (Luitingh-Sijthoff) zijn geweldige verhalen voor onder de kerstboom en verdienen het om gelezen te worden. Verder hierna nog aandacht voor Matthew Quick, die zijn reputatie definitief bevestigt als youngadultauteur met *Boy21*.

En vooruit dan maar, na al dit geweld uit het buitenland tot besluit ook nog aandacht voor een mooi boek van eigen bodem. *Borealis* van Marloes Morshuis zal lezers in de onderbouw niet alleen veel leesplezier geven, maar nodigt bovendien uit tot bezinning over een van de grootste problemen van deze tijd: de veranderingen van het klimaat.

Puberen

Rebecca Stead verhaalt in *Wie je morgen bent* over de beste vriendinnen Bridge, Emily en Tabitha. Vriendinnen voor het leven? Dat is maar zeer de vraag, want dit schooljaar lijkt niets meer hetzelfde. Wat gisteren nog normaal was, is nu plotsklaps kinderachtig. Blijven vriendschappen hetzelfde als je zelf als puber in snel-

treinvaart verandert, net als de wereld om je heen? Hoe trouw moet je blijven aan een vriendin die keuzes maakt waar je feitelijk niet achter staat? Wat doe je als een gewaagde foto in verkeerde handen valt en doorgestuurd wordt naar de hele school? En kun je verliefd worden op iemand met wie je bevriend bent?

Rebecca Stead, bekend van *Als je terugkomt* (Querido, 2010), schreef een wonderschoon boek met als belangrijke thema's liefde, vriendschap en verraad. Een verhaal over een tijd waarin social media alles lijken te beheersen. *Wie je morgen bent* werd verkozen tot een van de beste boeken van het jaar door onder andere *The New York Times*, *The Guardian* en *The Times*. Echt een heel mooi verhaal voor lezers van veertien jaar en ouder.

Pluto

Tess Turner (15) heeft altijd het gevoel gehad dat ze nergens bij hoort – zeker na het lezen van een blog van haar vader, een tekst die niet voor haar ogen bestemd is. Hoe dan ook, de inhoud zet haar wereld compleet op z'n kop. Vanaf dat moment ziet ze zichzelf als de kleine planeet Pluto: stil, onbereikbaar en heel ver weg van alles wat ze dacht te weten. Alleen een goudvis is haar steun en toeverlaat. Kan hij Tess de moed geven om de stilte te doorbreken en de mensen om



haar heen te confronteren? Immers, nog erger dan de leugen is de waarheid...

Wat kan die Pitcher schrijven! Ik ben helemaal verliefd op haar stijl. Inlevend, direct, humoristisch, met veel gevoel voor details, maar nooit saai en langdradig. Annabel Pitcher kenden we al van *Mijn zus woont op de schoorsteenmantel* (Pimento en Mistral), haar debuut waarmee ze zich in 2011 als youngadultauteur nadrukkelijk op de kaart zette. Daarna volgde *Onder de ketchupwolken* (Moon, 2012), dat in Engeland bekroond is met de Waterstone's Children Prize. In ons land won dit boek vorig jaar de Gouden Lijst. *Zwijgen is goudvis* is Pitchers derde youngadultroman. Een ontegenzeggelijk formidabel verhaal over een meisje dat niets liever wil dan haar eigen plek in de wereld vinden. Absoluut de moeite waard voor de wat oudere lezers in leerjaar drie en hoger.

Nummer 21

Finley woont in Bellmont, een stad die wordt beheerst door geweld: de Ierse maffia, rassenrellen en drugs. Zijn redding – en die van zijn vriendin Erin – is basketbal. Zodra hij zijn shirt met nummer 21 aantrekt, kan hij alle ellende achter zich laten. 'White rabbit' wordt hij genoemd: de enige blanke speler in zijn team. Zijn leven verandert als voormalig

basketbalwonder Russ in Bellmont komt wonen. Hij heeft iets verschrikkelijks meegemaakt, praat nauwelijks meer en luistert alleen naar de naam Boy21. De coach van het team heeft een belangrijke taak voor Finley: zorgen voor het welzijn van Boy21, met alle gevolgen van dien. Het wordt het begin van een gecompliceerde, kwetsbare vriendschap.

Schrijver Matthew Quick (ook wel Q) doceerde jarenlang Engelse literatuur en film aan een middelbare school. Hij zegde zijn baan op om zijn droom waar te maken en schrijver te worden. Dat lukte. Hij werd in één klap wereldberoemd door de met een Oscar bekroonde verfilming van zijn roman *The Silver Linings Playbook*. Zijn werk is inmiddels in dertig talen vertaald en werd meermalen bekroond. In 2013 stond Quick op de shortlist voor de *TIME 100 Most Influential People of the Year*. Bij Lemniscaat verschenen van zijn hand eerder *Liefde kan mislukken* (2015) en *Gefeliciteerd, Leonard Peacock* (2016).

Een vakkundig, goed geschreven roman over hoop, vriendschap, verlossing én basketbal – voor de meer ervaren lezers in de bovenbouw.

Klimaatramp

Joppe is ontvoerd – en hij niet alleen. In het koude, verafgelegen *Borealis* wordt hij met honderdtachtig andere kinde-

ren vastgehouden. Op deze veilige plek kunnen de kinderen de voorspelde klimaatramp overleven en een nieuwe start maken voor de mensheid. Maar daar zit Joppe helemaal niet op te wachten. Hij wil naar huis en doet alles om zijn vrijheid terug te krijgen. Maar niet iedereen is hem gunstig gezind. Terwijl de lange en koude winter voor de deur staat, stijgt de temperatuur in *Borealis* tot een kookpunt.

Borealis is een verhaal dat zijn tentakels heeft in onze alledaagse werkelijkheid en niet alleen Joppe, maar ons allemaal aan het denken zal zetten. Op de Dag van de Duurzaamheid, maandag 10 oktober, ontvingen Nijmeegse middelbare scholen het boek *Borealis* cadeau. Auteur Marloes Morshuis, zelf woonachtig in Nijmegen, bezocht een aantal scholen. Ze is zelfstandig (tekst)schrijver en redacteur. Tien jaar lang werkte ze als campagnecoördinator voor GroenLinks. In 2015 debuteerde ze bij Lemniscaat met het alom bejubelde *Koken voor de keizer*. *Borealis* is een toegankelijk, vlot verhaal met een duidelijke boodschap en heel geschikt voor de jongere lezers in de onderbouw. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>.